

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"**

ІКНІ
Кафедра ПЗ

ЗВІТ

До лабораторної роботи №4

на тему: “Створення та керування процесами в операційній системі Linux.”

з дисципліни: “Операційні системи”

Лектор:
старший викладач кафедри ПЗ
Грицай О.Д.

Виконав:
студент групи ПЗ-24
Губик А. С.

Прийняв:
доцент кафедри ПЗ
Горечко О. М.

Тема роботи: Створення та керування процесами в операційній системі Linux.

Мета роботи: Ознайомитися з паралельним виконанням процесів в операційній системі Linux, дослідити прискорення виконання завдання, через розпаралелення на процеси. Навчитися створювати процеси в операційній системі Linux, керувати станом та моніторити їх основні параметри.

Теоретичні відомості

Створення і запуск нових процесів в операційній системі Linux має свої особливості. Одразу після самозавантаження ядра, що відновлюється із стиснутого стану, запускається процес ініціалізації системи `init` або `systemd` через копіювання ядра системним викликом `fork` та заміною образу створеного процесу системним викликом `exec`. Таким ж чином процес ініціалізації запускає всі необхідні служби і програми, утворюючи при цьому дерево процесів зі строгою ієрархією. Тобто всі нові процеси будуть створені вже існуючим процесом (в крайньому випадку процесом `init` або `systemd`). Процес який ініціює новий процес називають батьківським (`parent`), а створений процес - дочірнім (`child`).

Отже, якщо виконання `fork()` успішне, то він повертає різні значення для батьківського і дочірнього процесу: 0 - для дочірнього та PID дочірнього процесу для батьківського. І дочірній і батьківський процес починають своє виконання відразу після виклику `fork()`. Якщо новий процес не вдалось створити, то повертається значення -1 в батьківський процес і встановлюється значення помилки в `errno`. Це може статися, якщо в системі замало ресурсів для створення нового процесу (наприклад перевищили максимально дозволєну кількість процесів: `RLIMITNPROC` для `getrlimit()`, або бракує пам'яті), а також при тупикових ситуаціях, що можуть виникнути у ядрі.

Індивідуальне завдання

Функція: $\frac{x*x^2*x^3}{\cos x}$

Програми для диспетчера задач: табуляція з другого завдання, пошук чисел фібоначі

Хід роботи

I. Ознайомитися з системними викликами для процесів. Опрацювати приклади з методичних рекомендацій.

Я ознайомився розділяти програму з виокремленням процесу на батьківський і дочірній та без нього, що буває якщо створення процесів виходить з-під контролю, як можна дізнатись інформацію про статус дочірнього процесу.

II. Табуляція функції

```

● artem@laptop:~/Progs++/OSlabs/Lab4/Tabulation$ ./main
Enter the bounds of tabulation: 0 3
Enter the step: 0.000001
Enter the number of parallel processes: 1
30669 30670 Time elapsed(): 1.447573
● artem@laptop:~/Progs++/OSlabs/Lab4/Tabulation$ ./main
Enter the bounds of tabulation: 0 3
Enter the step: 0.000001
Enter the number of parallel processes: 2
30734 30735 30736 Time elapsed(): 0.760243
○ artem@laptop:~/Progs++/OSlabs/Lab4/Tabulation$ █

```

Рис. 1: Tabukation

Діапазон	Крок	К-сть процесів	Час виконання(s)
0 - 3	0.1	1	0.000715
0 - 3	0.1	2	0.001221
0 - 3	0.0001	1	0.018398
0 - 3	0.0001	2	0.009631
0 - 3	0.001	1	0.002205
0 - 3	0.001	2	0.001648
0 - 3	0.000001	1	1.447573
0 - 3	0.000001	2	0.760243
0 - 3	0.000001	6	0.341203

Як бачимо прискорення прямопропорційне кількості процесів, на які розпаралелена функція.

III. Диспетчер задач

```
artem@laptop:~/Progs++/OSlabs/Lab4/TaskManager$ ./main
26589
26590
Enter command and PID: Warning: locale not supported by C library, locale unchanged
Warning: locale not supported by C library, locale unchanged
show 0
-----
| PID | Name | Status | Nice | U.Time |
| 26589 | fibonacci | Running | 0 | 0.000 |
| 26590 | tabulation | Running | 0 | 0.000 |
-----
Enter command and PID: priority 0

Enter new priority(-20 to 19): 5

Enter new priority(-20 to 19): 5
-----
| PID | Name | Status | Nice | U.Time |
| 26589 | fibonacci | Running | 5 | 0.000 |
| 26590 | tabulation | Running | 0 | 0.000 |
-----
Enter command and PID: pause 1
-----
| PID | Name | Status | Nice | U.Time |
| 26589 | fibonacci | Running | 5 | 0.000 |
| 26590 | tabulation | Running | 0 | 0.000 |
-----
Enter command and PID: show 0
-----
| PID | Name | Status | Nice | U.Time |
| 26589 | fibonacci | Running | 5 | 0.000 |
| 26590 | tabulation | Stopped | 0 | 0.000 |
-----
Enter command and PID: kill 1
-----
| PID | Name | Status | Nice | U.Time |
| 26589 | fibonacci | Running | 5 | 0.000 |
| 26590 | tabulation | Stopped | 0 | 0.000 |
-----
Enter command and PID: show 0
-----
| PID | Name | Status | Nice | U.Time |
| 26589 | fibonacci | Running | 5 | 0.000 |
| 26590 | tabulation | Killed | -1 | 0.010 |
-----
Enter command and PID: sh
```

Рис. 2: TaskManager

Висновок: Я навчився створювати процеси і отримувати про них інформацію.